

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: C. Nieuwenhout (GL), R. Gierkink (PvdA), A. Poelstra (D66), W. Pechler (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), T. Havinga (VVD), C. Diallo (S&S), S. Kooi (CDA), M. Hekert (PvHn)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Verordening afvoer hemelwater en grondwater

00:15:28

Voorzitter: Goedemiddag allemaal. Welkom bij deze meningsvormende sessie Verordening afvoer hemelwater en grondwater. We hebben een uur voor deze sessie, dus de fracties hebben twee en een halve minuut en het college tien. Dan gaan we nu direct beginnen met de eerste termijn. Zijn er fracties die behoefte hebben aan de eerste termijn? De Stadspartij.

00:15:53

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. De Stadspartij heeft, ook namens de PVV, nog een aantal vragen. Aangezien ik weinig tijd heb - ik denk niet dat de PVV-tijd bij mij wordt berekend - ga ik maar even van start. Hoe gaat het college dit concreet handhaven? Twee: als er sprake is van maatwerk betekent dit dan ook dat er rekening gehouden wordt met eerdere investeringen en inrichtingen van tuinen van eigenaren? Drie: wat als het college een maatregel oplegt die indruist tegen de wensen van de eigenaren? Bent u juridisch dan echt gemachtigd om in te grijpen op particulier bezit? Vier: aangezien er geen beeldvormende sessie is geweest, zou mijn fractie de vraag willen stellen of het mogelijk is ons een voorbeeld van de rekentool van Eindhoven te geven? Wij hebben hem getest en we kwamen er niet uit. Wij vragen ons af of de stresstesten inzichtelijk en onderbouwd zijn per locatie? Veel van de percelen van deze omvang hebben al gras, vijvers, bomen en overwinterende struiken. Wat verwacht u nu nog meer van deze eigenaren? Gelden deze maatregelen ook voor bedrijven, grond bij kerken, scholen, sportclubs en verenigingen? Wat worden concrete subsidies en tegemoetkomingen voor de eigenaren en is er voldoende? Waarom deze maatregelen niet alleen bij nieuwbouw of een nieuwe eigenaar? Onze laatste vraag: is er geen sprake van willekeur als u dit wel kunt opleggen bij eigenaren die op zandgrond percelen bezitten en niet bij eigenaren op kleigrond? Immers, de laatste worden dan niet met kosten opgezaaid. Hoe solidair of eerlijk is dit? Dank u wel.

00:17:28

Voorzitter: Volgens mij wil GroenLinks een punt maken.

00:17:32

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Ja, ik zou zeggen dat een groot gedeelte van de vragen die ik net heb gehoord eigenlijk technische vragen zijn. Als er geen beeldvormende sessie is, dan kun je ook de ambtenaar daar van tevoren over bellen. Dus ik snap dat al deze vragen leven, maar waarom worden die hier gesteld terwijl het geen politieke vragen zijn?

00:17:54

Voorzitter: Helder. Wie wil er nog meer vragen stellen aan het college? De Partij van de Arbeid.

00:17:58

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Volgens mij werd er mij net een vraag gesteld door mevrouw Nieuwenhout, dus die wil ik wel even beantwoorden.

00:18:03

Voorzitter: Ik wil hier geen discussie. U heeft gewoon uw rits aan vragen ingediend en het college gaat hier antwoord op geven voor zover het geen technische vragen zijn. Dan lijkt me het punt van GroenLinks daarna prima.

00:18:15

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Maar ik hoorde echt een vraagteken.

00:18:21

Voorzitter: Ik heb er een punt achter gezet en we gaan over naar de Partij van de Arbeid.

00:18:26

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt. Ik vraag me nog af: het uitgangspunt is groen tenzij, maar met groene oplossingen is het erg moeilijk om het water te hergebruiken. In hoeverre gaan we hierbij inzetten op een mix van groen? Zowel groen als opvang voor hergebruik? Groene oplossingen zijn ook vrij duur. We vragen ons dus af in hoeverre de klimaatsubsidie toereikend gaat zijn en of we zicht krijgen op middelen uit Brussel om hiervoor in te zetten?

00:19:02

Voorzitter: Dan gaan we nu over op de beantwoording van het college.

00:19:06

Mevrouw Wijnja (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. Ik zal mijn best doen. Laat ik even beginnen bij de laatste vraag. Het klopt inderdaad dat we de voorkeur hebben voor groene maatregelen. Er staat in het voorstel waarom dat zo is. Omdat het eigenlijk meerdere doelen dient en dat is wat we natuurlijk het liefste willen. Als ik even als voorbeeld de Indische buurt neem, dan heeft dit daar net gespeeld. Daar loopt een heel herinrichting project. De riolering wordt vervangen en afgekoppeld. Er wordt gelijk met de bewoners gekeken: hoe gaan we dit nou met elkaar doen en wat kunnen mensen op privéterrein doen? Ook daar stimuleren we met name groene maatregelen. Eigenlijk zie je dat het best goed werkt om daar te beginnen. Er blijven altijd situaties over waarin je zegt dat hergebruik daar bijvoorbeeld een hele goede zou zijn. Dat is ook de reden dat we zeggen dat als we zo een gebied aanwijzen, bijvoorbeeld omdat de riolering vervangen wordt, wij meer tijd gaan steken in het overleg met iedereen die daar woont of werkt om te kijken: hoe leg je de puzzel van dat hele gebied zo goed mogelijk?

00:20:14

Mevrouw Wijnja (wethouder): De ervaring tot nu toe is dat het over het algemeen best goed werkt. Dus we blijven primair inzetten op die groene maatregelen. Is die subsidie dan voldoende? Dat weten we nog niet. Er zijn verschillende mogelijkheden om klimaatsubsidies aan te vragen. Die worden ook gebruikt. Bijvoorbeeld het

afkoppelen van het riool wordt uit het GWRP betaald. Er zitten misschien nog mogelijkheden om daar iets mee te gaan doen. Alleen moeten we even bekijken wat daar precies wel en niet in mag en hoe we dat doen. Als het gaat over klimaatsubsidies vanuit Brussel is het zo dat wij daar mee bezig zijn. Maar dat is echt wel een traject van de lange adem. Dus ik verwacht dat het nog wel even gaat duren voordat dat effectief iets oplevert. Het is wel een onderwerp waar we mee bezig zijn. Dan zijn er een aantal vragen gesteld die best wel technisch zijn, maar ik ga toch mijn best doen om ze te beantwoorden.

00:21:15

Mevrouw Wijnja (wethouder): Kijk, maatwerk is maatwerk. Dus dan houden we natuurlijk ook rekening met het feit als mensen ergens eerder investeringen hebben gedaan. Dan gaan we daar niet zomaar overheen met: "En nu moet er hier van alles en nog wat." Als je even een stapje achteruit doet en je kijkt naar wat we willen met die hemelwaterverordening, dan hebben wij een enorm probleem op te lossen met elkaar. Dan is het ook zo dat als je daar niks aan doet - als je dat zou laten lopen - dan levert dat enorme kosten en schade op bij onze inwoners, in de openbare ruimte en bij bedrijven. Dus het is een gezamenlijk probleem wat urgent is en wat we moeten oplossen. Daar zijn we de afgelopen jaren mee bezig geweest en we zien dat we nu een extra stap nodig hebben in de vorm van die verordening. Je ziet dat ook in steeds meer gemeenten aan de orde komen. Ook bij de Rijksoverheid. Wat we hebben gedaan is op basis van ervaring kijken: hoe doen we dit zo goed mogelijk en doen we het in overleg?

00:22:14

Mevrouw Wijnja (wethouder): Als we een gebied aanwijzen om dat opnieuw in te richten, bijvoorbeeld omdat het riool vervangen moet worden, dan zien we dat het in overleg met bewoners en ondernemers hartstikke goed werkt. Er wordt best breed gezien dat dit een groot vraagstuk is. Nog niet zo lang geleden hebben we in Haren gezien wat een piekbui daar deed. Die konden we niet goed opvangen en die kon niet goed weg. Dus het is wel een vraagstuk waar breed commitment op is. De stresstesten die gedaan worden zijn inderdaad toegankelijk. Dat gaat zowel over de hitte- als de waterstress-testen. Daar kun je vrij goed en gedetailleerd op zien waar de probleemgebieden zijn en wat er gebeurt op het moment dat er een piekbui valt. Dus dat weten we vrij goed. Hoe hard het is? Het is gewoon juridisch goed verankerd, want het is vastgelegd in de Wet milieubeheer. In principe zou je uiteindelijk van alles en nog wat kunnen afdwingen. Alleen is dat niet de reden dat we dit doen. Ik verwacht ook niet dat het nodig is.

00:23:27

Mevrouw Wijnja (wethouder): Als je naar een heel gebied kijkt en je zegt dat we hier een piekbui op een goede manier moeten kunnen opvangen, dan heb je daar vrij veel ruimte voor. De Indische buurt noem ik nog maar weer als voorbeeld. Dan heb je eigenlijk verschillende knoppen om aan te draaien. Dus ook als er een aantal mensen wonen of er zit bijvoorbeeld een ondernemer die dat niet wil, dan biedt de hele buurt echt nog wel ruimte om daar andere oplossingen voor te vinden voordat je moet gaan handhaven of zoiets dergelijks. Er was nog de vraag gesteld over willekeur. Hoe solidair is dat? Dit is een probleem wat ons uiteindelijk allemaal aangaat. Als we niks doen raakt dat inwoners in onze hele gemeente. Dus het is een

gezamenlijk probleem om op te lossen. Omdat we niet alles tegelijk kunnen doen, kijken we als eerste naar de grootste risicogebieden en de plekken waar mensen wonen die het meest kwetsbaar zijn. Dat is de prioritering. We betalen dat voor een groot gedeelte uit het GWRP. Daar draagt iedereen aan bij. Dus wat ons betreft is dat juist een solidaire manier van een probleem aanpakken.

00:24:39

Voorzitter: De Stadspartij.

00:24:41

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank. Wethouder, dank voor de beantwoording. Ik begrijp de antwoorden. Ik vraag mij alleen af: op het moment dat u nog niet zeker bent van de subsidies en of die daadwerkelijk alle kosten voor particulieren zullen gaan dekken - u zegt dat het voor een deel uit het GWRP wordt betaald - dan is het toch zo dat iemand toch voor kosten komt te staan? Dus als diegene een maatregel moet gaan nemen in dat aangewezen gebied en met u in overleg gaat en zegt: "Ja, maar weet je, dit kost me alles bij elkaar € 2.750 euro en dat heb ik niet." Het kan dan ook niet uit de subsidiepot. Of is er dan nog een extra potje bij de gemeente waaruit dat betaald moet worden? Of, dat bedoelde ik met die willekeur, degene die op kleigrond zijn perceel heeft hoeft dat niet omdat het daar niet nodig is. Dat staat zo in het verhaal. Dus dan is daar toch sprake van willekeur? De een moet wel en de ander moet niet.

00:25:48

Voorzitter: Het college.

00:25:49

Mevrouw Wijnja (wethouder): Nee, in het geval dat zo iets zou gebeuren: je kijkt naar een heel gebied en dat vormt eigenlijk een trechter. Er zouden dan bijvoorbeeld twee mensen overblijven in een gebied waar dit zo is. Er zijn een heleboel mensen die het prima vinden om te investeren in dit soort maatregelen, omdat het ook schade voorkomt. Zo is het ook. Het doet over het algemeen ook iets met de waarde van je huis, van vastgoed, op het moment dat je deze investeringen doet. Dat is één. Ik heb net in antwoord op de PvdA proberen te zeggen: waar we naar kijken is - op het moment dat we zo een gebied aanwijzen - of we vanuit het GWRP een soort fonds kunnen maken, aanvullend op de klimaatsubsidies, die we zouden kunnen gebruiken bijvoorbeeld voor dit soort situaties. Dus als mensen het wel willen, maar het bijvoorbeeld echt niet kunnen betalen. Dat is een route waar we naar kijken. Het is natuurlijk uiteindelijk wel onwenselijk dat als je samen met elkaar werkt aan het oplossen van een belangrijk probleem voor iedereen, dat het op die manier bij één iemand zo zou eindigen. Dus dat is de route waar we naar kijken. Volgens mij hebben we dan zoveel mogelijk van de situaties die misschien kunnen ontstaan in een gebied ondervangen. Anders is het altijd nog steeds gewoon lopend beleid. Dus als we iets tegenkomen wat niet blijkt te werken of wat anders moet, dan kan dat natuurlijk altijd nog.

00:27:20

Voorzitter: Dan gaan we nu over naar het tweede termijn. Welke fractie wil beginnen? De Partij voor de Dieren.

00:27:25

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Als Partij voor de Dieren zijn we erg blij met deze verordening voor de berging van hemelwater. Niet alleen omdat we heftige wateroverlast zo in de toekomst kunnen beperken, maar juist ook vanwege de focus op het toevoegen van groen en daarmee als gemeente tevens hittestress tegengaan en de biodiversiteit versterken. Toen ik in april net in mijn huidige woning kwam wonen stond de achtertuin na een forse regenbui blank, omdat hij volledig betegeld was en de afvoer het niet aankon. Nu de helft is ontegeld is dat probleem verholpen, warmt de achtergevel minder op en leven er vlinders, bijen en vogels achter het huis. Dat is het toekomstbeeld waar we met zijn allen naartoe moeten als aan de Partij voor de Dieren ligt. De ondergrens van 250 vierkante meter vinden we logisch, maar het is fijn om te lezen dat ook mensen met een kleiner perceel alsnog geholpen worden om water op te vangen.

00:28:10

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dat een verordening soms juist ook in de bestaande bebouwde omgeving gaat gelden is noodzakelijk als je ziet hoe verhard bepaalde buurten nog altijd zijn. We hadden wel wat vraagtekens over de snelle inwerkingtreding omdat de rekentool nog niet live is, maar technisch navragen leerde dat die in januari online komt. Door aanvragers een jaar de tijd te geven en echt samen met hen te kijken naar de mogelijke oplossingen - waar soms zelfs die subsidie voor beschikbaar is - is het ook goed te behappen voor onze inwoners. Tot slot: als dat afkopen niet standaard mag, maar echt alleen bij uitzondering wordt toegestaan als berging niet mogelijk is, is dat ook heel positief, want dat voorkomt klassenjustitie. Dus onze complimenten en tot zover.

00:28:51

Voorzitter: De volgende fractie. D66.

00:28:55

Mevrouw Poelstra (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik zal het kort houden. Ik ben heel erg blij met deze verordening. Mijn fractie zat hier eigenlijk al een tijdje op te wachten. We vinden het een hele mooie oplossing voor een groot vraagstuk. In principe vinden we de parameters en perceel-oppervlakte heel erg werkbaar en realistisch. Wat we wel heel belangrijk vinden, is dat we de inwoners hier goed in meenemen, goed informeren en communiceren over welke gebieden het gaat. Ik hoor een goed voorbeeld over de Indische buurt. Ik weet niet precies of dat de huurders en woningeigenaren zijn. Ik denk wel dat daar een taak ligt om goed met de inwoners in gesprek te gaan. Ook waarom we dit doen en welke mogelijkheden er voor de inwoners zelf zijn naast de verordening, want iedereen kan hiermee aan de slag. We zouden graag willen dat de tool voor iedereen goed toegankelijk is, want ik vond hem zelf nog wel ingewikkeld. Ik denk dat we daar een slag kunnen maken, met name in het stukje communicatie hierover.

00:30:01

Voorzitter: De volgende fractie. GroenLinks.

00:30:04

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Ten eerste sluiten we ons aan bij wat de Partij voor de Dieren en D66 zeggen. We zijn heel blij dat dit er nu is. Wat erin staat is eigenlijk helemaal hoe wij het graag zouden zien. We willen nog benadrukken dat het

niet alleen belangrijk is om droge voeten en meer groen te houden, maar ook om de waterkwaliteit te verbeteren wanneer het helpt om de overstorten naar het oppervlaktewater te verminderen. Dus dat punt willen we nog specifiek als aandachtspunt meegeven. Wanneer er naar nieuwe gebieden wordt gekeken om de aanpak op uit te rollen, kijk dan ook specifiek naar gebieden waar die overstorten zijn en waar dat dus vermeden kan worden. Verder hadden we het al even over het stimuleren van hergebruik in plaats van alleen groene maatregelen. We zijn natuurlijk 100 procent voor meer groene maatregelen. D66 en GroenLinks hebben in het verleden ook de aandacht gevestigd op de beperkte hoeveelheid drinkwater die we in de toekomst hebben. Dus we zouden, wanneer dat mogelijk is, het heel goed vinden wanneer wij, met alle instrumenten die we hebben, proberen om hergebruik bij nieuwe ontwikkelingen te stimuleren. Het een hoeft het ander zeker niet uit te sluiten. Wat betreft handhaving: we kunnen natuurlijk niet overal evenveel handhaven.

00:31:28

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Wij zouden het goed vinden om te beginnen bij de grootste perceel-oppervlaktes. Daar gaat het natuurlijk om de grootste impact. De grootste perceel-oppervlaktes zijn vaak bedrijventerreinen en dat zijn toevallig plekken waar heel veel klimaatstress is. Dus dat zou een mooie plek zijn om te beginnen. Verder voor de aanwijzing van de gebieden: zodra een gebied is aangewezen is er een jaar de tijd om de wijzigingen aan te pakken. In het kader van zekerheid, vooruitblik en grip voor inwoners op hun omgeving, zou ik het mooi vinden als er een soort van tijdlijn op de langere termijn zichtbaar is. Zodat je weet: "Ons gebied is nu nog niet aan de beurt, maar misschien dat het over drie jaar wel zo is." Mensen die hun tuin gaan verbouwen kunnen dan alvast anticiperen op wat er straks gaat komen. Dus dat er wat meer communicatie aan de voorkant is. Misschien ook actieve communicatie in buurten: "Weet dat we over een paar jaar dit gaan doen." Inderdaad zijn we ook blij dat er gekeken wordt naar een fonds om mensen die wel willen, maar het niet kunnen, te helpen om de maatregelen te nemen die nodig zijn. Ik denk dat we daar uiteindelijk met zijn allen baat bij hebben. Dat was hem.

00:32:51

Voorzitter: Dank u wel. De volgende fractie. De SP.

00:32:54

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Nou moet ik eerlijk bekennen dat ik een klein beetje in een moeilijk parket zit. Ik heb namelijk als stelregel dat als D66 iets vindt, ik altijd het tegenovergestelde vind. Alleen ben ik het in deze situatie wel eens met D66. Dus ik weet eigenlijk niet zo goed wat ik nu nog hieraan toe moet voegen. Ik moet hier nog een beetje van bijkomen, merk ik. Dus dan sluit ik mij korthedshalve ook maar even aan bij GroenLinks - dat heb ik een tijd lang ook moeilijk gevonden zal ik hier maar eerlijk toegeven - als het gaat om die grootste percelen het eerst aan te pakken. En te zorgen dat er een fonds of een manier komt dat, voor mensen voor wie dit toch moeilijk gaat zijn om te doen, we daar als gemeente tegemoet kunnen komen. Want dat dit nodig is en dat zelfs een liberale partij als D66 het nodig vindt om in te grijpen in privaat eigendom, dat toont wel aan hoe erg dit nodig is. Ik laat het hierbij en ik ga even bekomen van de schrik.

00:34:10

Voorzitter: De volgende fractie. De Stadspartij. U bent wel officieel door de tijd heen, maar dan krijgt u nog een beetje van de PVV.

00:34:15

Mevrouw Slood (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, want deze eindconclusie is ook namens de PVV. Voor de Stadspartij en de PVV staat buiten kijf dat er klimaatadaptieve maatregelen bij nieuwbouw mogen en kunnen worden gerealiseerd, inpassend in de plannen. Die kosten maken een huis echter weer duurder en we zitten al met een bouwprobleem. Zo ingrijpen bij particulier bezit kunnen wij niet goedkeuren. Een telefoontje naar een hovenier voor een offerte voor een groen dak, ingraven van infiltratiekratten met pomp en leidingen naar toiletten en wasmachine en afvoeren van grond levert een bizar hoog bedrag op. Als bijvoorbeeld elke woning in Glimmen dit moet doen, vermoeden wij dat de subsidiepot binnen no time leeg is. Het geld is er nog niet eens. Niemand weet of het er komt en het moet nu al worden uitgegeven. Dan moeten eigenaren het dus wel zelf betalen. Dwang heeft nog nooit voor oplossingen op de lange termijn gezorgd, integendeel. Daarom zullen wij met een aantal amendementen komen bij de behandeling van dit voorstel bij de raadsvergadering. Dank u wel.

00:35:11

Voorzitter: Helder. De volgende fractie. De Partij voor het Noorden.

00:35:18

De heer Hekert (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Mijn fractie ziet in de verordening een belangrijke stap in de goede richting. Ondanks dat deze verordening lasten met zich meebrengt, begrijpen wij de noodzaak ervan. Met name in het kader van het voorbereiden op de gevolgen van de klimaatverandering. Toch hebben wij een paar bedenkingen. De verordening vereist namelijk dat percelen groter dan 250 vierkante meter worden aangepast. Het merendeel van de grootste percelen zijn niet te vinden in de binnenstad, maar juist daarbuiten. Haren, Ten Boer en Hoogkerk zijn grote percelen, maar niet altijd met de dikste portemonnee. Het is immers zo dat de grote van het perceel niet altijd gelijk staat aan het inkomen van de eigenaar. Noch zal elk huishouden de tijd, kennis of middelen hebben om binnen een jaar tijd een groen dak of wadding te laten leggen. Ook het gebrek aan capaciteit maakt het niet makkelijk. Als de Stadspartij vrezen wij dat niet elke perceel-eigenaar in staat zal zijn om binnen de vereiste tijd aanpassingen door te voeren. Van het college horen wij graag hoe zij van plan zijn om te gaan met perceel-eigenaren die de betreffende deadlines gaan missen. Ik zal met een positieve noot eindigen. Mijn fractie is namelijk heel blij dat de gemeente over haar gemeentegrens heeft gekeken en zich laat inspireren door de rekentool van de gemeente Eindhoven. Het is een mooi voorbeeld van goed informeren van inwoners en ontwikkelaars. Wel hopen wij dat deze rekentool de initiatiefnemer kan informeren over bijvoorbeeld de genoemde subsidies en het aanspreekpunt binnen de gemeente, hetgeen we graag het college meegeven. Tot zover.

00:36:41

Voorzitter: De Partij van de Arbeid. Sorry, ik keek jou aan.

00:36:46

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt, Voorzitter. Hoe graag we ook zouden willen dat

het klimaat niet in het water valt en we hemel en aarde blijven bewegen om de schade te beperken, moeten we ons echt gaan aanpassen aan de nieuwe realiteit. In die realiteit kan het behoorlijk gaan plenzen. Gelukkig regent het zonnestralen, want deze hemelwater-verordening helpt ons om klaar te staan voor aankomende klimaat buien. Door het zoveel mogelijk lokaal opvangen van hemelwater hoeven we in natte tijden minder water af te voeren. In droge tijden helpt het om water vast te houden en hebben groene maatregelen ook nog een positief effect op het grondwaterpeil. Ook vanuit onze waterschap-fracties complimenten voor het college voor deze verordening. Het mooie aan deze aanpak is dat het bijdraagt aan ons bewustzijn hoe we met water om moeten gaan, door ook eigenaren van kleinere percelen te stimuleren maatregelen te nemen. Voor deze kleinere percelen zijn collectieve oplossingen van belang. Zo heb je in Paddepoel-noord bijvoorbeeld een paar hele mooie collectieve wadi's, waar op de individuele percelen geen ruimte is voor maatregelen. We zouden daar in de uitvoering graag meer op in willen zetten en daarbij ook kijken naar mogelijkheden voor de binnentuinen bijvoorbeeld. Dan wil ik me verder aansluiten op dit deel bij GroenLinks en de SP iets minder, maar wel het financiële stuk van de woordvoering. Ook hier aan mijn rechterkant zijn volgens mij veel goede dingen gezegd. Bedankt.

00:38:09

Voorzitter: Student en Stad.

00:38:11

De heer Diallo (Student en Stad): Met de klimaatverandering van dien, de huidige mate van neerslag en onze klimaatdoelen is het van belang dat we hier met zijn allen de schouders ondersteunen. Zo zijn wij het eens met het raadsvoorstel dat niet alleen het publiek terrein, maar ook het privaat terrein een stapje extra moet zetten om zo mee te werken aan het terugdringen van wateroverlast. Het is daarom wel enorm belangrijk dat iedereen mee zou kunnen doen en dit ook financieel kan bewerkstelligen. We hoorden zonet van het college dat ze hier al mee bezig zijn en dat mogelijke subsidies ook te fixen vallen, dus hier zijn we heel blij mee. Daarnaast zijn we ook enorm blij dat het college inzet op bijvoorbeeld groene daken, het aanmoedigen van biodiversiteit en het tegengaan van hittestress. Elementen die binnen onze gemeente spelen en waarvan onze partij vindt dat er op ingegrepen moet worden. Tot slot is Student en Stad blij met de participatie die hierbinnen verleend is. Het is goed om te horen dat wooncorporaties en bedrijven nauwlettend betrokken worden binnen deze ingrepen, dus dat belooft veel goeds.

00:39:15

Voorzitter: De VVD.

00:39:16

De heer Havinga (VVD): Dank u wel, Voorzitter. We erkennen het probleem van wateroverlast in onze gemeente, maar deze verordening is toch wel moeilijk voor ons. Wij zijn niet van de verplichtingen en we hebben wat ambtelijk navraag gedaan. Ik heb goed geluisterd naar de eerste termijn en daaruit bleek dat het allemaal wel meeviel. Maar als ik zo naar de woordvoeringen luister hier vandaag, bekruipt mij toch het gevoel dat we gaan bepalen hoe mensen hun tuin eruit gaat zien. Ik begrijp dat als er nieuwbouw is, dat daar veel technisch mogelijk is. Voor de bestaande bouw hebben we echt wel problemen, want het voelt toch als het zwaard van

Damocles die boven mensen hun hoofd gehangen gaat worden. Zodra de verordening ingaat heb je een jaar de tijd om je tuin aan te passen en 'vul dat maar zo in zoals wij dat willen'. Dat is hoe het overkomt op mensen. Daar hebben wij moeite mee. We zouden graag zien dat dat er dus uitgaat, ondanks dat we echt wel erkennen wat de problemen zijn. Ga nou gewoon eerst kijken wat je als gemeente kunt doen in gemeentegrond en ga dan, als het echt niet anders kan in dit gebied, kijken of je met de inwoners in gesprek kan gaan om het anders te doen. Ga niet aan de voorkant al dit zwaard boven mensen hun hoofd houden.

00:40:23

Voorzitter: Dan is de laatste woordvoering voor het CDA.

00:40:26

De heer Kooi (CDA): Dank u wel, Voorzitter. Ik kan mezelf nog de regen van Haren goed herinneren. Ik was toen toevallig in Haren en het heeft me echt geschokt hoe veel impact dat kan hebben. Ik denk dat het een fenomeen is dat we de komende jaren steeds vaker gaan zien. Het wordt onder andere veroorzaakt door de verandering in het klimaat. We vinden het daarom goed dat de gemeente hierop inspeelt via deze verordening. Echter hebben wij ook een aantal zorgen. Ten eerste dat het ook gaat gelden voor de reeds bestaande gebieden. Het college kan per gebied opleggen of het ook voor bestaande gebieden gaat gelden. Als dit pragmatisch en samen met de inwoners gebeurt, hebben wij er eigenlijk geen problemen mee. Maar als het de bewoners niet lukt om deze ingrepen op tijd uit te voeren en daarvoor wel aangepakt gaan worden, dan hebben wij er wel moeite mee. Als tweede de afkoopsom: hier staan wij zelf als fractie achter. Via deze manier wordt het voor projecten in de binnenstad of op andere locaties waar berging niet mogelijk is, toch mogelijk om het wel te doen. Wel willen wij vragen dat het alleen kostendekkend blijft en niet een verdienmodel voor de gemeente gaat worden. Dank u wel, Voorzitter.

00:41:24

Voorzitter: Bedankt allemaal. Dit is nog nooit zo snel gegaan bij mij. We kunnen nog naar een reactie gaan van het college.

00:41:37

Mevrouw Wijnja (wethouder): Nou, het zou zo maar kunnen. Dank u wel, Voorzitter. Dank voor alle reacties, vragen en suggesties ook trouwens, want ik heb even een paar dingen opgeschreven waar we nog naar gaan kijken en waar we iets mee kunnen. Ik begin even bij het belangrijkste onderwerp wat bij in ieder geval een tweetal fracties heel nadrukkelijk leeft. De VVD noemt het een zwaard van Damocles. Zo is het natuurlijk niet. Ik heb in de eerste termijn proberen aan te geven hoe we kijken naar een opgave in een gebied. Er staat ook in het stuk wat bij de verordening zit, dat wat wij kunnen in het openbaar gebied we dat doen. Dat doen we overal waar we kunnen. Alleen de constatering is dat het niet genoeg is. Het is niet genoeg om de piekbuien op te vangen die gaan komen. Dan vinden wij dus dat we hier niet kunnen gaan zitten kijken wat er dan gebeurt. Daar moeten we iets mee. Ik begrijp op zichzelf dat er partijen zijn die zeggen dat het veraf staat van hoe zij om willen gaan met inwoners. Het college denkt daar wat anders over. Als het gaat over hele grote collectieve problemen die onze inwoners allemaal raken - dat weten we

gewoon en dat gaat in steeds grotere getale gebeuren - dan heb je soms een stok achter de deur nodig.

00:42:58

Mevrouw Wijnja (wethouder): Er zijn allerlei problemen waar jarenlang alleen maar is geprobeerd iets te doen op basis van vrijwilligheid. Dat lukt dan niet en als dat niet lukt moet je naar het vervolg kijken. Als dat voor het algemeen belang goed is, dan moet je dat gewoon doen. Want we zijn er ook om al onze inwoners een veilige en goede leefomgeving te geven. Dan doen we dat op een manier waar we het opbouwen in een gebied. Dat probeerde ik net aan te geven. Ik zal even iets meer zeggen over hoe het in de Indische buurt gaat, want dat geeft misschien een beetje idee over hoe we dat doen met inwoners en ondernemers. Daar moest het riool vervangen worden en dat is als aangrijp-punt gebruikt om breder naar die maatregelen te gaan kijken. Dus dat is bestaande bouw. Als je even naar deze verordening kijkt, dan is het bestaande bouw die je aanwijst als gebied. Er is in de Indische buurt met wijkambassadeurs gewerkt. Via die route heeft iedereen op een goede manier kunnen horen: wat gaat er gebeuren? Wat zijn de mogelijkheden voor mijzelf? Wat gaat hier in het openbaar gebied gebeuren? Op die manier bouw je een puzzel. Ik noemde dat net ook al. Zo is het echt, want zo bouw je dat op.

00:44:12

Mevrouw Wijnja (wethouder): In wijken wonen hele verschillende mensen. Er zijn mensen die kunnen prima een groen dak en allerlei maatregelen betalen. Die willen dat ook. Die willen daarin investeren. Er zijn misschien mensen die het niet willen en er zijn mensen die het niet kunnen betalen. Dit is natuurlijk de bevolking van deze gemeente een beetje platgeslagen, maar het is om een beeld te geven bij hoe dat dan gaat. We hebben in zo een buurt een brede opgave op te vangen. Als je het openbaar gebied hebt, dan heb je de mensen die dat prima kunnen betalen en die dat ook willen. Je hebt een deel van de mensen die het niet kunnen betalen, maar wel willen. Daar hebben we subsidies voor en daar komen nog wat meer mogelijkheden voor. Dan zijn er een aantal mensen die het niet willen. Als de constatering dan is - dat is over het algemeen zo - dat je die opgave in zo een buurt vrij goed hebt afgehecht, dan ben je er. Dan is er dus nul reden om bij een aantal mensen die pertinent om wat voor reden dan ook dat bijvoorbeeld niet zouden willen, daar dan te gaan lopen handhaven. Dus dat is ook hoe we het aanpakken in bestaand gebied en dat blijft zo. Er is iets gezegd over bedrijventerreinen. Terecht, want als je naar de...

00:45:22

Voorzitter: Sorry, op het vorige punt was nog een vraag van de Stadspartij.

00:45:26

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel. Het volgende: ik hoor nu dat het allemaal wel meevalt. Want als je in zo een gebied bent, dan is er een gedeelte dat wel wil, een gedeelte wil niet, een gedeelte kan het betalen en voor een gedeelte krijgen we de subsidies. Dat laatste is niet zeker. Dat is al een aantal keren gezegd. In de samenvatting van het raadsvoorstel staat: 'Om te borgen dat ook privaat-terrein kan worden ingezet voor het opvangen en bergen van water leggen we uw raad deze verordening voor. De verordening dient als juridische borging hiervan.' U kunt nu dus zeggen: "Als een paar het niet willen, dan gaan wij

niet dwingen." Maar u kunt wel dwingen, want daar is de juridische borging voor. U wilt met deze verordening bewerkstelligen dat u kunt ingrijpen in eigendom van anderen, als lokale overheid. Dus u kunt het nu wel heel mals, zachtjes, lief en mild vertellen, maar als u wilt kunt u zeggen dat iemand een groen dak moet. Ook al moet hij daarvoor een hele nieuwe dakconstructie maken van duizenden euro's, als hij dat moet doen van u, dan zal hij dat moeten doen. Anders kan hij met u voor het hekje bij de rechter gaan staan. Waar of niet?

00:46:39

Voorzitter: Het college.

00:46:42

Mevrouw Wijnja (wethouder): Wat we doen met deze verordening is het juridisch borgen om een stok achter de deur te hebben. Dat klopt. Dus stel je voor dat er een gebied wordt aangewezen of er wordt iets nieuws opgeleverd - want daar gaat het ook over - en er gebeurt helemaal niks in die wijk, dan kan je dat inderdaad afdwingen, omdat het een probleem is wat we hebben op te lossen. Wat ik zeg is: op basis van de ervaring die wij tot nu toe hebben en de manier van werken die wij hanteren als gemeente Groningen is hoe ik het net beschreven heb, waarschijnlijk hoe het over het algemeen gaat. Kunnen we uiteindelijk iets afdwingen? Ja, dat klopt, want dat staat in de verordening. Ik ga even naar de bedrijventerreinen want het klopt dat het grote zorggebieden zijn als je naar de stresstesten kijkt. Er staat een linkje in het stuk naar Euvelgunne. Dat is een heel goed voorbeeld voor twee verschillende dingen. Daar wordt door de gemeente samengewerkt met de bedrijven op het bedrijventerrein aan klimaatadaptieve maatregelen. Er is heel erg gekeken bij welk bedrijf past dan welke maatregel.

00:47:53

Mevrouw Wijnja (wethouder): Er staat een hele trits hoeveel daar is afgekoppeld. Daar is in bepaalde situaties gekozen om water op te vangen en her te gebruiken, bijvoorbeeld om te spoelen. In andere situaties zijn er andere maatregelen getroffen. Dat is wat ons betreft een heel goed voorbeeld van hoe we dat samen op bedrijventerreinen kunnen doen. Het is een beetje het voorland hoe we dat de komende jaren willen doen. Dus dat is een hele goede suggestie. Er is door D66 iets gevraagd over communicatie. Dit is een enorme opgave en het klopt helemaal dat we iedereen hierbij nodig hebben. Dat is ook de reden dat we al breed communiceren over de maatregelen die mensen zelf kunnen nemen. Dat gaat van een regenton tot een groen dak en dat blijft ook zo. Ik heb net begrepen van iemand dat de tool die wij maken - die is waarschijnlijk vanaf januari inderdaad online - simpeler wordt dan het voorbeeld wat u gezien heeft in Eindhoven. Dus we kijken niet alleen af, maar we denken ook: wat leren we daarvan? Hoe maken we het nog toegankelijker? Dus dat is de bedoeling. Via het platform Duurzaam Groningen zorgen we ervoor dat die bekendheid er breder onder Groningers is. Dus ook als je niet in zo een wijk valt kun je wel via die tool berekenen: wat zou hier de opgave zijn? Wat zijn de mogelijkheden? Eventueel ook: wat zijn de subsidies daarvoor?

00:49:19

Mevrouw Wijnja (wethouder): De suggestie van de langetermijnplanning moet ik even checken. We zullen die intern wel hebben, maar of we die ook kunnen communiceren? Het is wel een goede suggestie, zeker omdat mensen dan kunnen

anticiperen op investeringen die ze doen. Dus daar zal ik even naar laten kijken en daar kom ik op terug. De Partij voor het Noorden vraagt nog: wat nou... Het is eigenlijk een beetje annex aan de discussie in het begin. We doen in principe alles zoveel mogelijk in overleg met perceel-eigenaren. Of dat nou ondernemers zijn of inwoners. We kijken samen: hoe kunnen we de boel voor elkaar krijgen? Op die manier gaan we het gebiedsgericht benaderen. Dus het is niet zo dat er iemand met een klokje staat dat het jaar om is en dan gaan we daar gelijk met handhavers naartoe. Dan ben je, denk ik, in de verkeerde volgorde bezig en daar is de verordening ook niet voor bedoeld. Die is bedoeld om onze doelstellingen te bereiken. Op die manier gaan we daarmee om, dus dat mag u van ons verwachten in de richting van onze inwoners. Volgens mij was ik er dan, Voorzitter.

00:50:30

Voorzitter: Dan was er net nog een hand omhoog van de VVD.

00:50:37

De heer Havinga (VVD): Ja, ik sloeg toch even aan op een antwoord net. Stel, er is een hele straat die niet mee wil doen. Dan hebben we dus een juridische stok om hun te dwingen. Wordt dan die hele straat gedwongen? Worden er dan een paar huizen gedwongen net zolang tot het wel gehaald wordt? Dat is wat wij spannend vinden. Dus zodra de verordening gaat gelden voor huiseigenaren, dat je toch bang bent dat op dag in een keer de gemeente voor je deur staat en zegt: "Uw tuin moet anders en dat gaat u betalen." Dan zijn er misschien wel subsidies voor, maar ik denk dat er genoeg Groningers zijn die al lang genoeg zes uur in de rij gestaan hebben om subsidie ergens voor aan te vragen en dat misschien niet eens kunnen krijgen. Dat is wat wij spannend vinden. Dus ik benieuwd wat daar de reflectie op is.

00:51:15

Voorzitter: De wethouder.

00:51:18

Mevrouw Wijnja (wethouder): Ik snap dat u dat spannend vindt. Toch is het niet zo dat op het moment dat je iets juridisch borgt... Kijk, je hebt dan een andere stok achter de deur in gesprekken met mensen. Het geeft de urgentie aan om in gesprekken met bewoners en ondernemers te zeggen: "Jongens, dit is een enorm probleem. Als we daar niks aan doen gaat dat ook ten koste van uw straat of huis, dus dat hebben we met elkaar te doen." Ik probeer me voor te stellen hoe dat gaat. Dat weet ik eerlijk gezegd niet. We gaan daar geen huizen aanwijzen van hier gaat het wel en daar gaat het niet. Eerlijk gezegd verwacht ik dat het helemaal niet op die manier gaat gebeuren. Waarom niet? Omdat we al best veel ervaring hebben met dit onderwerp. Als ik zie hoe dat overal gaat, overal in deze gemeente, dan is er een minderheid van mensen die het of niet belangrijk vindt of echt niet wil. Of die bijvoorbeeld zeggen: "Hallo, dat is mijn tuin. Bemoei je er eens niet mee, overheid." Die mensen zijn er natuurlijk ook en dat is verder prima. Dus ik ben daar niet zo bang voor, maar ik begrijp wel vanuit het perspectief van de VVD dat u spannend vindt. Ik weet niet of ik dat nou helemaal weg kan nemen. Ik denk het eigenlijk niet.

00:52:40

Voorzitter: Helder allemaal. Nou heb ik net volgens mij twee amendementen gehoord van de Stadspartij. Zijn er voor de rest nog fracties die moties of iets dergelijks willen

indienen? De VVD wellicht over het spannend zijn? Dan dank ik jullie allemaal voor deze sessie en een prettige avond.